

Sygnatura akt VI Ka 187/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 **czerwca 2019** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Marcin Mierz (spr.)

Sędziowie SSO Arkadiusz Łata

SSR del. Piotr Pawlik

Protokolant Marzena Mocek

przy udziale Adama Mościckiego Prokuratora Prokuratury Rejonowej w R.

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2019 r.

sprawy **A. K.** ur. (...) w B.,

syna Z. i H.

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 31 października 2018 r. sygnatura akt II K 599/18

na mocy art. 437 § 1 kpk, art. 438 kpk, art. 624 § 1 kpk

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że za podstawę prawną rozstrzygnięcia z punktu 2 w miejsce art. 85 § 1 i 2 kk przyjmuje art. 91 § 2 kk;
2. w pozostałej części utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy;
3. zwalnia skazanego od zapłaty wydatków postępowania odwoławczego, obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 187/19

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 7 czerwca 2019 roku

Rozpoznając sprawę skazanego A. K. o wydanie wyroku łącznego Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej ustalił, że A. K. skazany został następującymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 26 czerwca 2003 roku (sygn. akt II K 368/03) za przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. popełnione we wrześniu 2002r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 3 lat, oddając oskarżonego pod dozór kuratora w okresie próby; orzeczono obowiązek naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego;

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 13 lipca 2005r. (sygn. akt X Ko 871/05) zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Skazany wykonał karę pozbawienia wolności z dniem 14 czerwca 2006r.

II. Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 13 sierpnia 2010 roku (sygn. akt II K 676/10) za przestępstwo z art. 244 k.k. popełnione dnia 22 kwietnia 2010r. na karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych;

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 20 lutego 2013r. (sygn. akt VII Ko 169/13) zamieniono karę grzywny za zastępczą karę pozbawienia wolności.

Skazany w dniu 13 maja 2013r. wykonał karę grzywny.

III. Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 28 kwietnia 2014 roku (sygn. akt II K 153/14) za przestępstwo z art. 278 § 1 i 5 k.k. popełnione w dniu 13 listopada 2013r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 2 lat, orzeczono obowiązek naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego;

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 13 stycznia 2016r. (sygn. akt VII Ko 5379/15) zamieniono orzeczoną karę pozbawienia wolności na karę ograniczenia wolności w wymiarze 12 miesięcy polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie;

Skazany wykonywał zamienioną karę ograniczenia wolności w okresie od 28 lipca 2016r. do 11 sierpnia 2017r. odpracował łącznie 251 godzin. Pozostało do wykonania 109 godzin;

IV. Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 30 kwietnia 2015 roku (sygn. akt II K 293/15) za przestępstwo z art. 286 § 1 i 3 k.k. i art. 270 § 1 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełnione w okresie od 13 marca 2014r. do 18 marca 2014r. na karę grzywny w wymiarze 75 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych, orzeczono obowiązek naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego oraz orzeczono przepadek dowodu rzeczowego;

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 13 października 2016r. (sygn. akt VII Ko 4237/16) zamieniono karę 75 stawek dziennych grzywny na 8 miesięcy pracy społecznie użytecznej w wymiarze po 30 godzin miesięcznie;

Na poczet kary grzywny nie wpłynęła żadna kwota. Skazany nie przystąpił do wykonania pracy społecznie użytecznej.

V. Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 8 kwietnia 2015 roku (sygn. akt II K 56/15) za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 i 3 k.k. i art. 270 § 1 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k. popełnione w dniu 16 czerwca 2014r. na karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 40 złotych, orzeczono przepadek dowodu rzeczowego;

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 13 października 2016r. (sygn. akt VII Ko 4237/16) zamieniono karę 50 stawek dziennych grzywny na prace społecznie użyteczne;

Na poczet kary grzywny nie wpłynęła żadna kwota. Skazany nie przystąpił do wykonania pracy społecznie użytecznej.

VI. Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 23 września 2015 roku (sygn. akt II K 615/15) za ciąg przestępstw z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 i 3 k.k. i art. 270 § 1 i 2a k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k. popełnione w okresie od 28 maja 2014r. do 2 czerwca 2014r. i od 19 lutego 2014r. do 24 lutego 2014r. na karę 8 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie, orzeczono obowiązek naprawienia szkody i przepadek dowodu rzeczowego;

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 3 lutego 2016r. (sygn. akt VII Ko 40/16) zamieniono niewykonaną karę 8 miesięcy ograniczenia wolności na zastępczą karę pozbawienia wolności w wymiarze 120 dni;

Skazany wykonał w całości karę w okresie od 25 lutego 2016r. do 24 czerwca 2016r.

VII. Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 8 marca 2017 roku (sygn. akt II K 971/16) za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k. popełnione w dniu 9 lutego 2015r. na karę 2 lat pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 5 lat, oddając pod dozór kuratora, zobowiązano do kontynuowania wykonywania pracy zarobkowej, orzeczono obowiązek naprawienia szkody i przepadek dowodu rzeczowego;

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 18 kwietnia 2018r. (sygn. akt VII Ko 776/18) zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary 2 lat pozbawienia wolności;

Skazany będzie wykonywał karę pozbawienia wolności w okresie od 6 grudnia 2019r. do 5 grudnia 2021r.

VIII. Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 12 czerwca 2017 roku (sygn. akt II K 287/17) za przestępstwo z art. 180a k.k. popełnione w dniu 21 lutego 2017r. na karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 20 złotych;

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 6 marca 2018r. (sygn. akt VII Ko 162/18) uznano karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych w wysokości 20 złotych za wykonaną częściowo w ilości 51 stawek.

Skazany będzie wykonał zastępczą karę pozbawienia wolności za grzywnę w okresie od 5 grudnia 2021r. do 29 grudnia 2021r.

IX. Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 9 sierpnia 2017 roku (sygn. akt II K 355/17) za przestępstwo z art. 180a k.k. popełnione w dniu 7 kwietnia 2017r. na karę 2 miesięcy pozbawienia wolności;

Skazany wykonał w całości karę pozbawienia wolności w okresie od 14 września 2017r. do 13 listopada 2017r.

X. Sądu Rejonowego w Siemianowicach Śląskich z dnia 31 sierpnia 2017 roku (sygn. akt II K 308/17) za przestępstwo z art. 180a k.k. popełnione w dniu 10 maja 2017r. na karę grzywny w wymiarze 80 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 15 złotych;

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Siemianowicach Śląskich z dnia 23 stycznia 2018r. (sygn. akt II Ko 200/18) zamieniono karę 80 stawek dziennych grzywny na 8 miesięcy pracy społecznie użytecznej po 30 godzin w stosunku miesięcznym;

Na poczet kary grzywny nie wpłynęła żadna kwota. Skazany nie przystąpił do wykonania pracy społecznie użytecznej.

XI. Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 27 listopada 2017 roku (sygn. akt II K 614/17) za ciąg przestępstw z art. 180a k.k. popełnionych w dniach: 25 marca 2017r., 4 kwietnia 2017r., 29 kwietnia 2017r., 18 maja 2017r., na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności;

Skazany wykonał w całości karę pozbawienia wolności w okresie od 15 lutego 2018r. do 15 czerwca 2018r.

XII. Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 21 grudnia 2017 roku (sygn. akt II K 351/17) za ciąg przestępstw z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełnionych w okresie:

- od 13 stycznia 2015r. do 16 stycznia 2015r., 5 maja 2015r. do 19 maja 2015r. oraz 20 maja 2015r., na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności i karę 10 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie, orzeczono obowiązek naprawienia szkody i przepadek dowodu rzeczowego;

Skazany wykonał w całości karę pozbawienia wolności w okresie od 15 czerwca 2018r. do 13 września 2018r. Skazany nie przystąpił do wykonania kary ograniczenia wolności;

XIII. Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 7 listopada 2017 roku (sygn. akt II K 801/17) za przestępstwo z art. 180a k.k. popełnione w dniu 4 sierpnia 2017r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności; orzeczono środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku;

Skazany będzie wykonywał karę pozbawienia wolności w okresie od 11 grudnia 2018r. do 9 czerwca 2019r.

XIV. Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 15 lutego 2018 roku (sygn. akt VIII K 830/17) za przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. popełnione w dniu 1 lutego 2017r. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono okres pozbawienia wolności w dniu 23 lutego 2017r. od godz. 8.20 do 10.30

Skazany aktualnie wykonuje karę pozbawienia wolności w okresie od 13 września 2018r. do 11 grudnia 2018r.

XV. Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 2 marca 2018 roku (sygn. akt II K 603/17) za przestępstwo z art. 180a k.k. popełnione w dniu 14 września 2017r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności; orzeczono środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat;

Skazany będzie wykonywał karę pozbawienia wolności w okresie od 9 czerwca 2019r. do 6 grudnia 2019r.

Wyrokiem łącznym z dnia 31 października 2018 roku (II K 599/18) Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej orzekł, co następuje:

1. na mocy art. 91 § 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k. i art. 87 § 1 k.k. łączy orzeczone prawomocnymi wyrokami jednostkowe kary pozbawienia wolności i karę ograniczenia wolności w wymiarze:

a) 12 (dwunastu) miesięcy ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin w stosunku miesięcznym orzeczoną postanowieniem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 13 stycznia 2016r. (sygn. akt VII Ko 5379/15),

b) 10 (dziesięciu) miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 21 grudnia 2017 roku (sygn. akt II K 351/17),

c) 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 8 marca 2017 roku (sygn. akt II K 971/16)

i wymierza skazanemu A. K. jedną karę łączną 2 (dwóch) lat i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności;

2. na mocy art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k. łączy orzeczone prawomocnymi wyrokami jednostkowe kary pozbawienia wolności w wymiarze:

a) 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 15 lutego 2018 roku (sygn. akt VIII K 830/17),

b) 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 7 listopada 2017 roku (sygn. akt II K 801/17),

c) 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 2 marca 2018 roku (sygn. akt II K 603/17)

i wymierza skazanemu A. K. jedną karę łączną 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

3. na mocy art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 i § 2 k.k. łączy orzeczone prawomocnymi wyrokami jednostkowe kary grzywny w wymiarze:

a) 75 (siedemdziesięciu pięciu) stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 20 (dwudziestu) złotych orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 30 kwietnia 2015 roku (sygn. akt II K 293/15),

b) 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 40 (czterdziestu) złotych orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 8 kwietnia 2015 roku (sygn. akt II K 56/15),

c) 100 (sto) stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 20 (dwudziestu) złotych orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 12 czerwca 2017 roku (sygn. akt II K 287/17),

d) 80 (osiemdziesiąt) stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 15 (piętnastu) złotych orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Siemianowicach Śląskich z dnia 31 sierpnia 2017 roku (sygn. akt II K 308/17),

i wymierza skazanemu A. K. jedną karę łączną grzywny w wymiarze 190 (sto dziewięćdziesiąt) stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 20 (dwudziestu) złotych;

4. na mocy art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 90 § 2 k.k. łączy jednostkowe środki karne w postaci:

a) zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 (jednego) roku orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 7 listopada 2017 roku (sygn. akt II K 801/17),

b) zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 (pięciu) lat orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 2 marca 2018 roku (sygn. akt II K 603/17)

i wymierza skazanemu A. K. łączny środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 (pięciu) lat;

5. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet kary łącznej:

a) pozbawienia wolności orzeczonej w pkt. 1 zalicza okres kary dotychczas odbytej w sprawie:

- Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 13 stycznia 2016r. (sygn. akt VII Ko 5379/15) kary ograniczenia wolności w ilości 251 godzin (dwieście pięćdziesiąt jeden godzin),

b) pozbawienia wolności orzeczonej w pkt. 2 zalicza okres kary dotychczas odbytej w sprawie:

- Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 15 lutego 2018 roku (sygn. akt VIII K 830/17) w okresie od 13 września 2018r. do 31 października 2018r.,

c) grzywny orzeczonej w pkt. 3 zalicza okres kary dotychczas odbytej w sprawie:

- Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 12 czerwca 2017 roku (sygn. akt II K 287/17) w ilości 51 (pięćdziesięciu jeden) stawek dziennych;

6. na mocy art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonego w pkt. 4 wyroku środka karnego zalicza okres wykonywania wobec skazanego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczonego:

a) wyrokiem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 7 listopada 2017 roku (sygn. akt II K 801/17) od 23 stycznia 2018r. do dnia 31 października 2018r.,

b) wyrokiem Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 2 marca 2018 roku (sygn. akt II K 603/17) od 10 marca 2018r. do dnia 31 października 2018r;

7. na mocy art. 572 k.p.k. umarza postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w sprawie :

- Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 26 czerwca 2003 roku (sygn. akt II K 368/03),

- Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 13 sierpnia 2010 roku (sygn. akt II K 676/10),

- Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 23 września 2015 roku (sygn. akt II K 615/15),

- Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 9 sierpnia 2017 roku (sygn. akt II K 355/17),

- Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 27 listopada 2017 rok (sygn. akt II K 614/17) oraz

- Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 21 grudnia 2017 roku (sygn. akt II K 351/17) w zakresie kary pozbawienia wolności;

8. na mocy art. 624 § 1 k.p.k. zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów procesu, którymi obciąża Skarb Państwa.

Osobistą apelację od tego orzeczenia wywiódł skazany podnosząc, że sąd pierwszej instancji wydając wyrok łączny opierał się na nieaktualnej opinii o skazanym z zakładu karnego. Wskazał, że po wydaniu tej opinii był on wielokrotnie nagradzany, a nadto wytypowany został do przeniesienia do Aresztu Śledczego w B., do pracy na stanowisku kucharza, w której ma on kontakt z niebezpiecznymi przedmiotami. Ma żal do siebie w związku z tym, że jego postępowanie doprowadziło do ograniczonego kontaktu z dziećmi. Wyraził krytyczny stosunek do swojego wcześniejszego postępowania. Po opuszczeniu zakładu karnego zamierza niezwłocznie podjąć pracę. Na koniec wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku na korzystniejszy dla siebie, nawet w zastosowaniem zasady pełnej absorpcji. Zawniósł również o zwrócenie się do zakładu karnego o aktualną opinię o skazanym.

W postępowaniu odwoławczym sąd uzyskał aktualną opinię o skazanym z aresztu śledczego oraz ujawnił ją na rozprawie i wziął pod uwagę jej treść przy wyrokowaniu.

Sąd zważył, co następuje:

Analiza akt sprawy, pisemnych motywów zaskarżonego orzeczenia oraz podniesionych w apelacji argumentów prowadzić musiała do wniosku o braku podstaw do uwzględnienia apelacji skazanego.

Wprawdzie żadna ze stron nie kwestionowała rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji w kwestii ustalenia które z kar orzeczonych wobec skazanego podlegały w niniejszej sprawie łączeniu, to jednak sąd odwoławczy z urzędu dokonał oceny zaskarżonego orzeczenia w tym względzie i nie dopatrywał się podstaw do kwestionowania wyroku sądu pierwszej instancji w tym zakresie. W szczególności, zarzutu w tym zakresie nie podniósł w apelacji skazany, który zaskarżony wyrok zakwestionował wyłącznie w odniesieniu do wymiaru kar orzeczonych wobec niego, nie podnosząc w apelacji argumentów ani zarzutów odnoszących się do aspektów orzeczenia innych poza okolicznościami mającymi wpływ na wymiar kary.

Orzekając w sprawie o wydanie wyroku łącznego sąd powinien w pierwszym rzędzie rozstrzygnąć, które z obowiązujących w zakresie wyroku łącznego i kary łącznej przepisów znajdują zastosowanie sprawie. W dniu 1 lipca 2015 roku weszła bowiem w życie nowelizacja przepisów kodeksu karnego, która w sposób radykalnie odmienny niż ustawa obowiązująca przed tym dniem ukształtowała zasady orzekania w sprawie o wydanie wyroku łącznego. Zgodnie z art. 19 ust. 1. Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 396), mocą której wprowadzona została obowiązująca od dnia 1 lipca 2015 roku nowelizacja przepisów o karze łącznej, przepisów rozdziału IX (Zbieg przestępstw i kara łączna) ustawy o której mowa w art. 1 (kodeks karny), w brzmieniu nadanym niniejszą (znowelizowaną) ustawą, nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych

przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Z treści tej normy wynika, iż przepisy rozdziału IX Kodeksu karnego regulującego kwestię kary łącznej, w brzmieniu obowiązującym po dniu 30 czerwca 2015 roku mogą znaleźć zastosowanie do kar prawomocnie orzeczonych przed 1 lipca 2015 r. tylko wtedy, gdy „zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po tym dniu”. Ocena czy zachodzi taka potrzeba, powinna zostać dokonana według znowelizowanych przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego. Jeżeli zgodnie z tymi przepisami należałoby połączyć karę orzeczoną prawomocnie po 30 czerwca 2015 r. z karą (karami) orzeczonymi prawomocnie przed tą datą, to należy na podstawie art. 4 § 1 k.k. rozstrzygnąć czy stosować dalej przepisy rozdziału IX Kodeksu karnego w nowym brzmieniu, czy też w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r.. (Postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu - II Wydział Karny z dnia 31 maja 2016 r. II AKz 124/16). Rozstrzygnięcie, czy zastosowanie w sprawie znaleźć powinny przepisy o karze łącznej obowiązujące przed dniem 1 lipca 2015 roku, czy też obowiązujące od tego dnia, oparte powinno zatem zostać o ocenę, która z tych ustaw będzie dla skazanego w konkretnych warunkach sprawy korzystniejsza.

Rozstrzygając, czy zastosowanie w sprawie znajdą przepisy kodeksu karnego obowiązujące przed dniem 1 lipca 2015 roku, czy też po tej dacie, sąd odwoławczy zważył, że sytuacja w której zachodzi konieczność rozstrzygnięcia które z obowiązujących przepisów znajdują zastosowanie w sprawie, odnosi się wyłącznie do tych kar prawomocnie orzeczonych przed dniem 1 lipca 2015 roku, które wedle nowych przepisów podlegałyby łączeniu z karami orzeczonymi prawomocnie już po tej dacie. W realiach niniejszej sprawy warunek ten odnosi się wyłącznie do kar orzeczonych wyrokami opisanymi w punktach III i IV części wstępnej zaskarżonego wyroku, które to kary objęte zostały karami łącznymi orzeczonymi zaskarżonym wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej. Wobec wykonania kar wymierzonych prawomocnymi przed dniem 1 lipca 2015 roku wyrokami opisanymi w punktach I i II części wstępnej wyroku, kary orzeczone tymi wyrokami nie podlegały łączeniu zgodnie z zasadami wytyczonymi przepisami obowiązującymi po dniu 1 lipca 2015 roku. Kara orzeczona wyrokiem opisanym w punkcie III części wstępnej zaskarżonego wyroku łącznego, wedle przepisów obowiązujących od dnia 1 lipca 2015 roku podlegała łączeniu z karami wymierzonymi skazanemu wyrokami opisanymi w punktach VII i XII części wstępnej zaskarżonego wyroku. Przy zastosowaniu przepisów obowiązujących przed dniem 1 lipca 2015 roku, kara orzeczona wyrokiem opisanym w punkcie III części wstępnej zaskarżonego wyroku (w większej części już wykonana) podlegałaby łączeniu jedynie z karą ograniczenia wolności wymierzoną wobec skazanego wyrokiem opisanym w punkcie VI części wstępnej wyroku łącznego, która to kara została już w całości wykonana. Czyn za który A. K. został skazany wyrokiem opisanym w punkcie III, przy zastosowaniu przepisów obowiązujących przed dniem 1 lipca 2015 roku pozostawał w zbiegu realnym z czynami objętymi wyrokami opisanymi w punktach IV i VI części wstępnej zaskarżonego wyroku, przy czym wyrokiem opisanym w punkcie IV orzeczono wyłącznie karę grzywny. Kara grzywny orzeczona wyrokiem opisanym w punkcie IV części wstępnej zaskarżonego wyroku łącznego, przy zastosowaniu przepisów obowiązujących przed dniem 1 lipca 2015 roku nie podlegałaby łączeniu z którąkolwiek inną karą grzywny. Przepisami, które pozostawały w zbiegu realnym z czynem za który A. K. został skazany wyrokiem opisanym w punkcie IV, pozostawały jeszcze czyny objęte wyrokami opisanymi w punktach III i VI części wstępnej zaskarżonego wyroku. Wyrokami tymi nie wymierzono wobec skazanego kary grzywny, która podlegałaby łączeniu z karą wymierzoną wyrokiem opisanym w punkcie IV części wstępnej zaskarżonego wyroku łącznego. Ustawą dającą w konsekwencji jej zastosowania efekty korzystniejsze dla skazanego pozostawać będzie kodeks karny w brzmieniu obowiązującym po dniu 30 czerwca 2015 roku zwłaszcza, gdy uwzględnia się fakt, iż kara orzeczona wobec skazanego wyrokiem opisanym w punkcie III części wstępnej zaskarżonego orzeczenia, została już w znacznej części wykonana i w takiej części podlegać ona będzie zaliczeniu na poczet orzeczonej z jej udziałem kary łącznej. Stosowanie przepisów obowiązujących przed dniem 1 lipca 2015 roku, gdy podstawową przesłanką orzekania o karze łącznej pozostawało uprzednie ustalenie, że przestępstwa objęte wyrokami skazującymi wydanymi wobec skazanego, pozostawały w zbiegu realnym, prowadziłyby do konsekwencji mniej dla skazanego korzystnych niż wynikające z zastosowania przepisów obowiązujących od dnia 1 lipca 2015 roku.

Prawidłowe pozostawały również wnioski sądu pierwszej instancji w kwestii możliwości objęcia węzłem kar łącznych poszczególnych kar orzeczonych wobec skazanego. Przy zastosowaniu przepisów Rozdziału IX Kodeksu karnego

obowiązujących od dnia 1 lipca 2015 roku, kary orzeczone wobec skazanego wyrokami opisanymi w punktach I, II, VI, IX i XI nie podlegały łączeniu, bowiem zostały już wykonane. Dotyczyło to również wykonanej już kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem opisanym w punkcie XII części wstępnej wyroku, lecz nie obejmowało kary ograniczenia wolności orzeczonej tym wyrokiem obok kary pozbawienia wolności. Prawdłowo także sąd pierwszej instancji ustalił, że pierwsza kara łączna powinna zostać wymierzona z połączenia kar orzeczonych wobec skazanego wyrokami opisanymi w punktach III, VII oraz XII części wstępnej zaskarżonego wyroku łącznego. Wyrokami tymi orzeczono kary pozbawienia wolności oraz ograniczenia wolności. Nie mogły one jednak podlegać łączeniu z niewykonanymi jeszcze karami pozbawienia wolności orzeczonymi wyrokami opisanymi w punktach XIII, XIV i XV, ponieważ czyny za które A. K. skazany został tymi wyrokami popełnione zostały po tym, jak skazany rozpoczął od dnia 28 lipca 2016 roku wykonywanie kary ograniczenia wolności orzeczonej postanowieniem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 13 stycznia 2016r. (sygn. akt VII Ko 5379/15) w zamian za karę pozbawienia wolności wymierzoną wobec skazanego wyrokiem opisanym w punkcie III części wstępnej zaskarżonego wyroku łącznego. Kary tej skazany nie zakończył wykonywać. W stosunku zatem do kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami opisanymi w punktach XIII, XIV i XV części wstępnej wyroku zachodziła okoliczność wyłączająca możliwość objęcia tych kar węzłem kary łącznej z karą orzeczoną wyrokiem opisanym w punkcie III części wstępnej zaskarżonego wyroku. Zgodnie bowiem z art. 85 § 3 k.k. jeżeli po rozpoczęciu, a przed zakończeniem wykonywania kary lub kary łącznej sprawca popełnił przestępstwo, za które orzeczono karę tego samego rodzaju lub inną podlegającą łączeniu, orzeczona kara nie podlega łączeniu z karą odbywaną w czasie popełnienia czynu. Kary orzeczone wyrokami opisanymi w punktach XIII, XIV i XV części wstępnej zaskarżonego wyroku nie podlegały z tych względów łączeniu z karą orzeczoną wyrokiem opisanym w punkcie III.

Problem, która kara powinna zostać wskazana jako podlegająca łączeniu w przypadku, gdy orzeczona w wyroku kara zamieniona zostaje na inną karę na podstawie art. 75 a § 1 k.k., pozostaje bez praktycznego znaczenia dla orzeczenia w niniejszej sprawie, skoro kara 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczona wyrokiem wydanym w sprawie II K 153/14 (pkt III części wstępnej) równoważna pozostaje karze 12 miesięcy ograniczenia wolności orzeczonej postanowieniem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 13 stycznia 2016 roku (VII Ko 5379/15) po zastosowaniu określonej w art. 87 § 1 k.k. reguły przeliczenia kary ograniczenia wolności łączonej z karą pozbawienia wolności, wedle której miesiąc ograniczenia wolności równy jest 15 dniom kary pozbawienia wolności. Zamiana kary pozbawienia wolności na karę ograniczenia wolności na podstawie art. 75 a § 1 k.k. stanowi rozstrzygnięcie zastępujące zarządzenie wykonania warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności. Powołany przepis przewiduje możliwość takiej zamiany „zamiast” zarządzenia wykonania kary. Kara orzeczona wyrokiem, wskutek wydania rozstrzygnięcia na podstawie art. 75a § 1 k.k. traci status kary orzeczonej z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, gdyż takową przestaje już być i traktowana pozostawać musi jako bezwzględna kara pozbawienia wolności. Do kary takiej nie znajduje zatem zastosowania reguła redukcji z art. 89 § 1b k.k.

Okoliczność, iż na etapie orzekania przez sąd odwoławczy kara orzeczona wobec skazanego wyrokiem opisanym w punkcie XIV części wstępnej wyroku łącznego, została już wykonana, nie mogła skutkować zmianą zaskarżonego wyroku poprzez wyeliminowanie tej kary z kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej wobec skazanego w punkcie 2 zaskarżonego wyroku, wobec braku spełnienia warunku podlegania tej kary wykonaniu (art. 85 § 2 k.k.). Objęcie tej kary karą łączną pozostawało dla skazanego korzystne przy uwzględnieniu ostatecznego wymiaru kary łącznej orzeczonej wobec A. K. w punkcie 2 zaskarżonego wyroku, zbliżonej do zasady absorpcji. Wyeliminowanie kary orzeczonej wyrokiem opisanym w punkcie XIV wyroku łącznego, spośród kar połączonych węzłem kary łącznej w punkcie 2 zaskarżonego orzeczenia, pozostawałoby zatem dla skazanego niekorzystne, a co za tym idzie, było niedopuszczalne wobec zaskarżenia wyroku wyłącznie na korzyść skazanego.

Prawdłowo także ustalił sąd rejonowy, że łączeniu w niniejszej sprawie podlegają kary grzywny orzeczone wyrokami opisanymi w punktach IV, V, VIII i X części wstępnej wyroku łącznego. Wyrokami tymi każdorazowo skazano A. K. na kary grzywny z których żadna nie została wykonana. Zasadnie także połączył sąd środki karne zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczone wyrokami opisanymi w punktach XIII i XV części wstępnej wyroku łącznego.

Przechodząc natomiast do argumentacji podniesionej w osobistej apelacji skazanego stwierdzić trzeba, że analiza całokształtu okoliczności sprawy, w tym także zaktualizowanej opinii o skazanym z aresztu śledczego w którym skazany przebywa, nie dała podstaw do uwzględnienia apelacji i stwierdzenia rażącej niewspółmierności orzeczonych wobec skazanego kar łącznych oraz łącznego środka karnego. W kwestii łącznego środka karnego wystarczy wskazać, że został on wobec skazanego orzeczony na zasadzie absorpcji, a zatem w wymiarze najkorzystniejszym dla skazanego spośród dopuszczalnych prawem. Orzeczenie łącznego środka karnego w wymiarze niższym było zatem niedopuszczalne.

Wysokość kar łącznych orzeczonych wobec skazanego A. K. zaskarżonym wyrokiem łącznym nie może być skutecznie kwestionowana. Nie tylko bowiem mieści się ona w granicach określonych art. 86 k.k., lecz także w sposób należyty uwzględnia dyrektywy szczególne wymiaru kary łącznej. Wymierzając karę łączną należy przede wszystkim oznaczyć granice, w których kara ta może być wymierzona (art. 86 k.k.). W przypadku kar składających się na orzeczoną przez sąd w niniejszej sprawie karę łączną w punkcie 1 zaskarżonego wyroku, granica kary łącznej możliwej do wymierzenia wynosiła od 2 lat pozbawienia wolności (najwyższa z kar podlegających łączeniu – kara orzeczona w sprawie II K 971/16) do 2 lat i 11 miesięcy pozbawienia wolności (suma zbiegających się i podlegających łączeniu kar ograniczenia wolności oraz pozbawienia wolności przy uwzględnieniu przeliczenia wymiaru kary ograniczenia wolności przewidzianego w art. 87 § 1 k.k.). W przypadku natomiast kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w punkcie 2 zaskarżonego wyroku łącznego, granica kary łącznej możliwej do wymierzenia wynosiła od 6 miesięcy pozbawienia wolności (najwyższa z kar podlegających łączeniu) do 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności (suma zbiegających się i podlegających połączeniu kar pozbawienia wolności). W przypadku kary łącznej grzywny, granice kary łącznej wynosiły od 100 stawek dziennych do 305 stawek dziennych grzywny. Orzeczone w tych warunkach zaskarżonym wyrokiem kary łączne w wymiarze 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności (w punkcie 1 wyroku), 9 miesięcy pozbawienia wolności (w punkcie 2 wyroku) oraz 190 stawek dziennych grzywny z ustaleniem wysokości jednej stawki na kwotę 20 złotych (w punkcie 3 wyroku) nie mogły w realiach sprawy, także przy uwzględnieniu okoliczności podniesionych przez skazanego w apelacji, zostać ocenione jako rażąco niewspółmiernie surowe. Zostały one wymierzone przy zastosowaniu zasady absorpcji (absorpcji częściowej) w wymiarze bardziej zbliżonym do zasady pełnej absorpcji niż zasady kumulacji. Są to kary bliższe dolnym granicom kar łącznych, które można było orzec wobec skazanego. Kara wymierzona w punkcie 1 zaskarżonego wyroku łącznego pozostaje wyższa od najniższej z możliwych do orzeczenia o 4 miesiące, zaś kara orzeczona w punkcie 2, wyższa od dolnej granicy kary łącznej jedynie o 3 miesiące. Podobnie wyraźnie bliższa dolnej niż górnej granicy kary łącznej pozostawała kara grzywny orzeczona wobec skazanego w punkcie 3 zaskarżonego wyroku. Tak orzeczone kary łączne uwzględniają zatem całokształt okoliczności pozytywnie dla skazanego wpływających na wymiar kary łącznej. Uznanie tych kar za rażąco niewspółmiernie surowe, skutkowało by wymierzeniem wobec skazanego kar na zasadzie pełnej absorpcji, bądź w wymiarze znacząco zbliżonym do pełnej absorpcji. Tego rodzaju orzeczenie sprzeczne pozostawałoby nie tylko z regułami orzekania kary łącznej na zasadzie absorpcji, o których to regułach szerzej w dalszym ciągu tego uzasadnienia, lecz przede wszystkim nie odpowiadałoby względem prewencji generalnej i indywidualnej związanym z orzekanymi karami łącznymi.

Kwestionująca rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego apelacja skazanego nie mogła zostać uwzględniona. Sąd Okręgowy po przeanalizowaniu podniesionych w apelacji argumentów, jak również wszystkich tych okoliczności, które z urzędu uwzględnić trzeba przy wymiarze kary, nie uznał podniesionych w apelacji argumentów za trafne i posiadające takiego wpływu na wymiar kary, by pozwalały one potraktować orzeczone wobec skazanego kary łączne za rażąco niewspółmiernie surowe.

Wydając wyrok łączny, sąd orzekający powinien przede wszystkim rozważyć, czy pomiędzy poszczególnymi czynami, za które wymierzono kary, istnieje ścisły związek podmiotowy lub przedmiotowy, czy też związek ten jest dość odległy lub w ogóle go brak, a ponadto powinien rozważyć, czy okoliczności, które zaistniały już po wydaniu poprzednich wyroków, przemawiają za korzystnym lub niekorzystnym ukształtowaniem kary łącznej (Wyrok SN z dnia 1983.10.25, IV KR 213/83, OSNKW 1984/5-6/65). Decydujące znaczenie przy wymiarze kary łącznej ma nadto względem na prewencyjne oddziaływanie kary, w znaczeniu prewencji indywidualnej i ogólnej, co *expressis verbis* odzwierciedlenie znalazło w brzmieniu art. 85a kodeksu karnego.

Zasadnie zatem analizując te okoliczności, Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej nie zastosował wobec skazanego zasady pełnej absorpcji uznając, że w przedmiotowym wypadku zastosowanie znaleźć powinna zasada absorpcji częściowej (asperacji). Zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie zauważa się, iż niezależnie od możliwości zastosowania przy wymiarze kary łącznej zasady pełnej absorpcji, asperacji, jak i zasady pełnej kumulacji, oparcie wymiaru kary na zasadzie absorpcji lub kumulacji traktować należy jako rozwiązanie skrajne, stosowane wyjątkowo i wymagające szczególnego uzasadnienia. Natomiast priorytetową zasadą wymiaru kary łącznej powinna być zasada asperacji (por. A. Marek: Komentarz, Kodeks karny, Warszawa 2004 rok s. 293; wyrok SN z 2 grudnia 1975 roku Rw 628/75, OSNKW 1976/2/33, wyrok SA w Katowicach z dnia 13 listopada 2003 roku, II AKa 339/03, LEX nr 183336) zastosowana w niniejszej sprawie. Zasadę całkowitej absorpcji stosować należy wyjątkowo albo wtedy gdy wszystkie czyny wykazują bardzo bliską więź podmiotową i przedmiotową, albo orzeczone za niektóre czyny kary są tak minimalne, że w żadnym stopniu nie mogłyby rzutować na karę łączną, albo też istnieją jakieś szczególne okoliczności dotyczące osoby skazanego (wyrok SA w Katowicach z dnia 20 maja 2008 roku, sygn. akt II AKa 129/08, Biul. SAKa 2008/3/8, podobnie wyrok SA w Łodzi z dnia 28 lutego 2008 roku, sygn. akt II AKa 246/07 Prok.i Pr.-wkl. (...)) zwłaszcza odnoszące się do jego postawy po wydaniu poszczególnych wyroków skazujących. W realiach niniejszej sprawy okoliczności pozwalające na orzeczenie wobec skazanego kar łącznych na zasadzie absorpcji nie zachodzą.

Związki przedmiotowe i podmiotowe pomiędzy czynami za które orzeczono kary podlegające łączeniu w niniejszej sprawie nie mogą uzasadniać zastosowania wobec skazanego zasady absorpcji. Nie uprawniają one również na tle całokształtu okoliczności sprawy decydujących o wymiarze kary łącznej, w szczególności względów prewencji, do jej orzeczenia w oparciu o zasadę absorpcji. Czyn objęty wyrokiem wydanym w sprawie II K 153/14 popełniony został w listopadzie 2013 roku. Z kolei przestępstwa za które A. K. skazany został wyrokami wydanymi w sprawach II K 971/16 oraz II K 351/17 popełnione zostały w okresie od stycznia do maja 2015 roku, a zatem po upływie ponad roku od popełnienia czynu objętego pierwszym z wyroków z których kary podlegały łączeniu w punkcie 1 zaskarżonego wyroku łącznego. Wprawdzie czyny przypisane skazanemu w każdej z tych spraw stanowiły przestępstwa przeciwko mieniu, to jednak czyn objęty wyrokiem wydanym w sprawie II K 153/14 wyczerpywał inną kwalifikację prawną niż pozostałe dwa przestępstwa za które orzeczono kary podlegające łączeniu. Te dwa przestępstwa każdorazowo wyczerpywały oprócz znamion przestępstwa oszustwa z art. 286 § 1 k.k., znamiona różnych przestępstw, a to czynów opisanych w art. 297 § 1 k.k. oraz w art. 270 § 1 k.k.. Ponadto, wspomniana odległość czasowa pomiędzy przestępstwami objętymi poszczególnymi skazaniami osłabia związki przedmiotowe jakie pomiędzy przestępstwami tymi zachodzą, stanowiąc jednocześnie istotny czynnik prognostyczny przemawiający za orzeczeniem kary surowszej niż ukształtowana na zasadzie pełnej absorpcji, skoro skazany po upływie tak długiego czasu ponownie dopuścił się przestępstwa przeciwko mieniu. Zważając zatem na całokształt okoliczności wpływających na ocenę związków pomiędzy tymi czynami nie sposób przyjąć, że związki te uzasadniają, wraz z pozostałymi okolicznościami uwzględnianymi przy orzekaniu o karze łącznej, orzeczenie wobec skazanego kary pozbawienia wolności w oparciu o zasadę absorpcji, bądź też wymierzenie kary łagodniejszej niż orzeczone zaskarżonym wyrokiem. Kara orzeczona wobec skazanego na zasadzie zbliżonej do zasady pełnej absorpcji bez wątplenia uwzględnia związki jakie występują pomiędzy czynami przypisanymi skazanemu wyrokami z których kary objęte zostały karą łączną orzeczoną wobec skazanego w punkcie 1 zaskarżonego wyroku łącznego.

Podobnie ocenić trzeba związki zachodzące pomiędzy czynami przypisanymi skazanemu w punkcie 2 zaskarżonego wyroku łącznego. Wprawdzie przestępstwa objęte wyrokami wydanymi w sprawach II K 801/17 oraz II K 603/17 popełnione zostały w sierpniu i wrześniu 2017 roku i wyczerpywały każdorazowo znamiona przestępstw z art. 180a k.k., to jednak podlegająca łączeniu kara wymierzona skazanemu wyrokiem wydanym w sprawie VIII K 830/17, orzeczona została wobec skazanego A. K. za przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. wprawdzie popełnione w lutym 2017 roku stanowiące czyn, który w żadnej mierze nie może zostać potraktowany jako przestępstwo podobne do dwóch pozostałych przestępstw za które orzeczono kary podlegające w tym zakresie łączeniu. Również i w tym zakresie zważając na całokształt okoliczności wpływających na ocenę związków pomiędzy tymi czynami nie sposób przyjąć, że związki te uzasadniają, wraz z pozostałymi okolicznościami uwzględnianymi przy orzekaniu o karze łącznej, orzeczenie wobec skazanego kary pozbawienia wolności w oparciu o zasadę absorpcji, bądź też wymierzenie kary łagodniejszej niż orzeczone zaskarżonym wyrokiem. Kara orzeczona wobec skazanego na zasadzie asperacji, zbliżona do wymiaru

kary, którą należałoby orzec w oparciu o zasadę pełnej absorpcji, bez wątplenia uwzględnić związku jakie występują pomiędzy czynami przypisanymi skazanemu wyrokami z których kary objęte zostały karą łączną orzeczoną wobec skazanego w punkcie 2 zaskarżonego wyroku łącznego.

W przypadku przestępstw za które orzeczono kary grzywny podlegające łączeniu karą łączną orzeczoną wobec skazanego w punkcie 3 zaskarżonego wyroku, związku przedmiotowo-podmiotowe pomiędzy tymi czynami również nie pozwalają na ich ocenę jako na tyle ścisłych, by uzasadniały obniżenie wymiaru kary orzeczonej wobec skazanego w punkcie 3 zaskarżonego wyroku. Czyny za które A. K. został skazany wyrokami opisanymi w punktach IV i V części wstępnej zaskarżonego wyroku to każdorazowo przestępstwa wyczerpujące znamiona oszustwa, bądź usiłowania oszustwa z art. 286 § 1 k.k. w kumulatywnej kwalifikacji z czynem z art. 270 § 1 k.k.. Popelnione zostały one w marcu i czerwcu 2014 roku, zatem w niewielkiej odległości czasowej. Niewiele łączy je jednak z przestępstwami za które A. K. skazany został wyrokami opisanymi w punktach VIII i X części wstępnej zaskarżonego wyroku. Czyny te stanowiły każdorazowo przestępstwa z art. 180a k.k. popełnione w lutym i maju 2017 roku. Pomimo zatem istotnych związków przedmiotowych pomiędzy dwoma przestępstwami oszustwa za które orzeczono wobec skazanego kary podlegające łączeniu oraz odrębnie istotnymi związkami pomiędzy dwoma przestępstwami z art. 180a k.k. za które orzeczono kary grzywny podlegające łączeniu, związki pomiędzy wszystkimi czterema karami za które orzeczono kary grzywny podlegające łączeniu, nie dają podstaw do orzeczenia kary łącznej w oparciu o zasadę pełnej absorpcji, bądź kary bliskiej karze orzekanej w oparciu o tę zasadę.

Dyrektywami mającymi istotny wpływ na wymiar kary łącznej, w tym także na zastosowanie jednej z zasad wymiaru tej kary pozostają względy prewencji indywidualnej oraz ogólnej (art. 85a k.k.). Oceniając te względy wziąć trzeba pod uwagę dotychczasową karalność skazanego wobec którego zapadło już siedemnaście wyroków skazujących. Siedemnastokrotna karalność skazanego stanowi istotny czynnik prognostyczny przemawiający przeciwko ukształtowaniu kary łącznej w oparciu o zasadę absorpcji. Przy uwzględnieniu tak notorycznej karalności skazanego, który dopuścił się już wielokrotnie przestępstw, orzeczone zaskarżonym wyrokiem kary nie mogą zostać potraktowane jako rażąco niewspółmiernie surowe. Okolicznością, która stoi na przeszkodzie potraktowaniu orzeczonych wobec skazanego kar łącznych jako rażąco niewspółmiernie surowych, pozostaje fakt, iż czynów za które orzekano wobec skazanego kary podlegające łączeniu w punktach 1, 2 i 3 zaskarżonego wyroku łącznego, skazany dopuszczał się pomimo jego uprzedniego wielokrotnego skazywania za przestępstwa. Wydawanie wobec skazanego kolejnych wyroków skazujących nie odniosło zatem oczekiwanego społecznie rezultatu, skoro w dalszym ciągu dopuszczał się on kolejnych przestępstw, co musiało znaleźć także stosowne obciążające przełożenie na wymiar kar łącznych orzeczonych wobec skazanego zaskarżonym wyrokiem łącznym. Powyższe okoliczności, mające istotne znaczenie z punktu widzenia prewencji generalnej i indywidualnej, przemawiały przeciwko obniżeniu wymiaru kar łącznych orzeczonych wobec skazanego zaskarżonym wyrokiem łącznym, nawet przy uwzględnieniu pewnych związków przedmiotowych zachodzących pomiędzy poszczególnymi czynami za które orzeczono kary podlegające łączeniu.

Podniesione w wywiedzionym środku odwoławczym okoliczności nie są tego rodzaju, by uzasadniały nie tylko orzeczenie kary łącznej w oparciu o zasadę absorpcji, lecz także i uznanie wymierzonych wobec skazanego zaskarżonym wyrokiem kar łącznych za rażąco niewspółmiernie surowe. Nie dają one podstaw do obniżenia wymiaru kar łącznych orzeczonych wobec skazanego, w szczególności poprzez orzeczenie wobec niego kar na zasadzie pełnej absorpcji. Wydając zaskarżony wyrok sąd pierwszej instancji wziął pod uwagę wyrażoną w opinii o skazanym ocenę pozytywną ocenę jego zachowania, a proces resocjalizacji skazanego ocenił jako przebiegający prawidłowo. Sąd pierwszej instancji uznał, iż pozytywna opinia z jednostki penitencjarnej daje podstawę do korzystnego ukształtowania kary łącznej, co zachęci skazanego do dalszej pracy nad swoją osobą, pogłębiania zaszczerpionych prawidłowych postaw społecznych, które w przyszłości powstrzymają go od ponownego zejścia na drogę przestępstwa. Wziął sąd pierwszej instancji pod uwagę również fakt, iż wykonuje skazany pracę w warunkach izolacji. Także i ta okoliczność wpłynęła na korzystne ukształtowanie kar łącznych orzeczonych wobec skazanego. Również przy uwzględnieniu uzyskanej na etapie postępowania odwoławczego aktualnej opinii o skazanym nie sposób orzeczonych wobec niego kar łącznych potraktować jako rażąco niewspółmiernie surowych. Wedle tej opinii (k. 268) zachowanie

skazanego w areszcie śledczym oceniane jest jako poprawne. Wprawdzie nie był on karany dyscyplinarnie, a otrzymał 11 nagród regulaminowych, to jednak z opinii tej wynika również, że pomimo motywowania nie jest on zainteresowany odbywaniem kary w systemie programowego oddziaływania i odbywa karę w systemie zwykłym. Odbywanie kary w systemie programowego oddziaływania bez wątpienia dawałoby perspektywę bardziej pozytywnej oceny względów prewencji wobec skazanego. Okoliczności takie, jak zatrudnienie skazanego, zostały już wzięte pod uwagę przez sąd pierwszej instancji orzekający w niniejszej sprawie. Skierowanie skazanego do pracy w kuchni, na co powołuje się on w apelacji, także przy uwzględnieniu podnoszonych przez niego okoliczności, nie może w sposób istotny wpłynąć na wymiar orzeczonych wobec niego kar łącznych. Z opinii o skazanym uzyskanej na etapie postępowania odwoławczego wynika, iż skazany nabywa dopiero krytycznego stosunku do popełnionych przestępstw, jego zachowanie ocenione jest jako poprawne, natomiast postępy skazanego w procesie resocjalizacji jako umiarkowane. Całokształt tych okoliczności, przy uwzględnieniu również opisanych już w tym uzasadnieniu pozostałych elementów posiadających wpływ na wymiar kary łącznej, nie daje podstaw do przyjęcia, że orzeczone wobec skazanego kary łączne pozostają rażąco niewspółmiernie surowe. Rozpoczęcie procesu resocjalizacyjnego, stanowiące prostą konsekwencję rozpoczęcia odbywania kary pozbawienia wolności, nie może mieć znaczącego wpływu na wymiar kary łącznej. Z kolei zmierzanie procesu resocjalizacji we właściwym kierunku dowodzić może najwyżej potrzeby jego kontynuacji w warunkach penitencjarnych. Okoliczność, iż zachowuje się skazany w toku odbywania kary pozbawienia wolności poprawnie, nie sprawiając problemów wychowawczych, choć bez wątpienia pozostaje okolicznością dla skazanego pozytywną, nie jest wyjątkowa i nie uzasadnia, zwłaszcza w obliczu pozostałych okoliczności niniejszej sprawy, uznania orzeczonych wobec skazanego kar łącznych za rażąco niewspółmiernie surowe, w szczególności ukształtowania ich w oparciu o zasadę pełnej absorpcji. Również podniesiona przez skazanego w apelacji okoliczność w postaci posiadania dzieci nie może w żaden sposób wpłynąć łagodząco na wymiar kar łącznych orzeczonych wobec skazanego zaskarżonym wyrokiem łącznym.

Sąd orzekający w przedmiocie kary łącznej winien mieć w polu widzenia sumę dolegliwości wynikających z orzeczenia kary łącznej, która winna zostać dostosowana do prognozy kryminologicznej uwzględniającej całokształt przestępczej działalności skazanego. Wymiar orzeczonych kar łącznych uwzględnia okoliczności pozytywnie wpływające na wymiar kary. Żadna z okoliczności podniesionych przez skazanego w apelacji nie może posiadać tak znaczącego wpływu na wymiar kary łącznej, by pozwalała na uznanie wymierzonych wobec skazanego kar za rażąco niewspółmiernie surowe i ich złagodzenie, a w szczególności ukształtowanie kar łącznych w oparciu o zasadę pełnej absorpcji. Sąd Okręgowy w Gliwicach oczywiście docenia wskazane w niniejszym uzasadnieniu pozytywne symptomy w postępowaniu skazanego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności. Niemniej jednak, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności branych pod uwagę przy orzekaniu o karze łącznej, zwłaszcza dotychczasowej karalności skazanego oraz popełnienia tak licznych przestępstw na przestrzeni kilku lat, nie pozostają one wystarczające, by uznać orzeczone wobec skazanego kary za rażąco niewspółmiernie surowe i prowadzić do obniżenia ich wymiaru. Rażącej niewspółmierności orzeczonej kary nie sposób przyjąć, gdy nie zostały przekroczone granice swobodnego uznania sędziowskiego stanowiącego ustawową zasadę sądowego wymiaru kary. W sprawie niniejszej granic takowych Sąd Rejonowy nie przekroczył. Nie każda przy tym różnica między karą wymierzoną a karą, jaką należałoby wymierzyć, uzasadnia stwierdzenie rażącej niewspółmierności kary (art. 438 pkt 4 k.p.k.). Chodzi tu o różnicę tak istotnej wagi, że kary wymierzonej nie można byłoby w żadnym razie zaakceptować, o różnicę wprost "bijącą w oczy". (wyrok SA w Krakowie II AKa 132/08 z dnia 14.10.2008 KZS 2008/11/64.) Podobne stanowisko w jednym z wyroków zajął Sąd Najwyższy (Wyrok SN z dnia 30.09.2003 r. SNO 56/03 LEX nr 471890) stwierdzając: „Nie każda nietrafność wymiaru kary uzasadnia zmianę orzeczenia. Zmianę taką uzasadnia jedynie "rażąca niewspółmierność", będąca istotną różnicą między karą wymierzoną przez Sąd pierwszej instancji, a taką karą, jaką należałoby orzec w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego rozważenia i uwzględnienia wszystkich okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary. (...)”. Okoliczności powołane w apelacji skazanego, w realiach niniejszej sprawy, przy uwzględnieniu całokształtu elementów mających wpływ na treść rozstrzygnięcia o karze, w tym w szczególności względów prewencji, nie są tego rodzaju, by skutkować mogły wnioskiem o rażącej niewspółmierności kar łącznych orzeczonych wobec skazanego zaskarżonym wyrokiem, a w szczególności uzasadniać orzeczenie kary łącznej w oparciu o zasadę absorpcji, której zastosowanie postuluje skazany w osobistej apelacji.

W tych warunkach sąd odwoławczy nie znalazł podstaw do uwzględnienia apelacji skazanego. Z urzędu natomiast dopatrzył się potrzeby zmiany zaskarżonego wyroku poprzez modyfikację podstawy prawnej orzeczenia o karze z punktu 2 zaskarżonego wyroku polegającą na zastąpieniu powołanych w tej podstawie przepisów art. 85 § 1 i 2 k.k. - przepisem art. 91 § 2 k.k.. Zgodnie z art. 91 § 2 k.k. jeżeli sprawca w warunkach określonych w art. 85 popełnia ciąg przestępstw oraz inne przestępstwo, sąd orzeka karę łączną, stosując odpowiednio przepisy tego rozdziału. Czyny przypisane skazanemu wyrokami opisanymi w punktach XIII i XV popełnione zostały w warunkach ciągu przestępstw o którym mowa w art. 91 § 1 k.k.. Skazany dopuścił się ich w dniach 4 sierpnia 2017 roku i 14 września 2017 roku, a każde z tych przestępstw wyczerpywało znamiona z art. 180a k.k.. Skazany zatem, w warunkach o których mowa w art. 85 k.k., dopuścił się ciągu przestępstw oraz innego przestępstwa z art. 291 § 1 k.k., nie wchodzącego w skład ciągu przestępstw z czynami z art. 180a k.k., za które to przestępstwo skazany został wyrokiem opisanym w punkcie XIV części wstępnej zaskarżonego wyroku, co skutkowało musiałoby powołaniem przepisu art. 91 § 2 k.k. w podstawie wymiaru kary.

W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy w Gliwicach utrzymał zaskarżony wyrok w mocy, zwalniając skazanego od zapłaty wydatków postępowania odwoławczego, którymi to wydatkami obciążył Skarb Państwa.